

SAKSFREMLEGG

Sak nr.

Saksmappe nr: Arkiv: Saksbehandler:
2017/5749   **K23**   **Sikke Næsheim**

Til behandling i:

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Miljøutvalget	08.05.2019
	Formannskapet	09.05.2019
	Kommunestyret	21.05.2019

Overordnet plan for avløpshåndtering

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Rådmannen varsler oppstart av områderegulering for etablering av et nytt hovedrenseanlegg for Lier kommune med mulighet for utvidelse ved regionalt samarbeid. Eventuelle interkommunale eller regionale løsninger med et forpliktende samarbeid legges frem til politisk behandling. Reguleringsplanen skal angi beslutningsgrunnlag for:
  - a. Plassering av fremtidig renseanlegg
  - b. Dimensjonering av anlegg
  - c. Mulighet for interkommunale eller regionale samarbeid
2. Rådmann gis fullmakt til å starte forprosjekt for oppgradering av Sjøstad renseanlegg. Det forutsettes at forprosjektet omfatter:
  - a. Rehabilitering av ledningsnettets frem til renseanlegget
  - b. Etablering av et felles renseanlegg for distriktene Sjøstad, Tronstad og Sylling.
  - c. Sikring av mulighet for videreføring av avløp til nytt renseanlegg for Lier kommune.

Rådmannens saksutredning:

Rådmannen har fra Vestviken interkommunale vei, vann og avløpsselskap (Viva IKS) mottatt utredning om overordnet plan for avløpshåndtering.

Vedlegg:

- Overordnet plan for avløpshåndtering utarbeidet av Viva IKS
- Notat regional avløpsanalyse
- Vannmiljø – fakta om resipientene

Utrykte vedlegg:

- Utredning av avløpshåndtering - Lier kommune
- Strategisk mulighetsanalyse samarbeide avløp GVD
- Resipientovervåking i Drammensfjorden
- Presentasjon av utredning av avløpshåndtering - Lier kommune Miljøutvalget 27.09.2018
- Utarbeidelse av Forskrift om påslipp av olje-, fettholdig- og industrielt avløpsvann til offentlig avløpsnett, Lier kommune Utvalg for miljø 25. januar og deretter opp i kommunestyret 7. februar (Lier kommune)
- Orientering om avløpshåndteringen i Sylling onsdag 30. mai 2018
- Temamøter Avløpsløsning 23.8.2017

Utredning:

Lier kommune har i dag fire renseanlegg. Disse er Linnes, Sjøstad, Sylling og Tronstad. Rådmannen har fra Viva IKS mottatt utredning om overordnet plan fra avløpshåndtering som berører disse anleggene.

Kommunestyret vedtok i møte 12. desember 2016, sak 101/2016 Hovedplan vann og avløp 2017 – 2047. I denne planen er hovedutfordringer knyttet til blant annet avløpshåndtering beskrevet, samt mål og strategier for å håndtere disse utfordringene.

Renseløsning for Lier syd:

Linnes renseanlegg er det største renseanlegget i Lier kommune og håndterer avløpsvannet fra Lier syd. I tillegg tar renseanlegget imot all septik fra spredt avløp, samt slam fra Sjøstad og Sylling. Anlegget har utslipp til indre Drammensfjorden

Linnes renseanlegg har overskredet kapasitetsgrensen for forskriftsmessig håndtering av avløpsvann. Dette medfører at eksisterende anlegg ikke overholder utslippskrav. Lier kommune v/ Viva IKS har på grunn av dette fått avvik fra Fylkesmannen i Buskerud med pålegg om etablering av et forskriftsmessig håndtering av avløpsvann.

Linnes renseanlegg har heller ikke nok hydraulisk kapasitet til framtidig planlagt utbygging i kommunen, som f.eks. Fjordbyen, eller forventet befolkningsvekst som følge av ambisjoner nedfelt i kommuneplanen.

Rådmannen er kjent med at Viva IKS har gjennomført sonderinger mot aktuell grunneier. Videre arbeide med detaljregulering vil gi videre svar på endelig plassering, dimensjonering og ev regionalt samarbeid. Ut fra den utredning Viva IKS har oversendt mener rådmannen at gjennomføring av vedlagte plan fra Viva IKS, med et nytt hovedrenseanlegg i fjell for rensedistrikt Lier syd som erstatning for Linnes renseanlegg, er nødvendig av hensyn til å innfri myndighetspålagte krav og sikre kommunen en framtidig bærekraftig renseløsning. Lier syd rensedistrikt omfatter da områdene Nordan, Egge, Heia, Lierbyen og ned til Gullaug.

Renseløsning for Lier nord:

Lier Nord omfatter rensedistriktene Sjøstad, Tronstad og Sylling.

Sjøstad renseanlegg har utslipp til Glitra. Viva IKS viser til at kapasiteten til renseanlegget ser ut til å bli nådd i 2026, og at et nytt renseanlegg bør være på plass innen 2026, om man skal fortsette å benytte dette anlegget.

Når det gjelder *Sylling renseanlegg* viser Viva IKS til at dagens anlegg vil ha kapasitet til å håndtere fremtidig befolkningsvekst frem mot 2042. Det er imidlertid kapasitetsutfordringer i etterpoleringsanlegget. Videre klarer ikke dagens infiltrasjonsanlegg å håndtere avløpsmengdene fra anlegget. Tiltak er satt inn, men i perioder vil innbyggere og bebyggelse i nærheten av anlegget oppleve ulemper. Anlegget har utslipp til Holsfjorden. Holsfjorden er identifisert som fremtidig reservevannforsyning for Oslo kommune og drikkevannsforsyning for noen Follo kommuner.

Ved *Tronstad renseanlegg* er det gjennomført utbedringer. Anlegget har utslipp til Lierelva og har noe kapasitet for å utvide. Det er imidlertid forventet at omtrent 20 boliger på Tronstad samt eiendommer i områdene Kanada, Solberg, Delekant, langs Gunnerudveien og Golfanlegg tilknyttes dette renseanlegget. I vurderingen av å etablere ett felles renseanlegg for Lier nord legges imidlertid også Tronstad renseanlegg ned. Slik rådmannen har forstått Viva IKS, har dette sin årsak i at det er stordriftsfordeler knyttet til det å samle alt avløp et sted på Sjøstad da driftskostnader knyttet til fire renseanlegg skal kunne effektiviseres ved å i stedet drifte to renseanlegg.

Med utgangspunkt i ovennevnte og med henvisning til utredning utarbeidet av Viva IKS mener rådmannen at den beste løsningen er å overføre Sylling og Tronstad rensedistrikt til et felles renseanlegg på Sjøstad for Lier nord. Dette vil kreve etablering av overføringsledninger og at det bygges et nytt renseanlegg.

Øvrige forhold:

Overordnet avløpshåndtering er et viktig beslutningsgrunnlag for tiltak knyttet til avløpshåndtering i Lier kommune. Tiltakene som er beskrevet i saken er ambisiøse og krever store investeringer. De er likevel nødvendige for å ivareta miljøutfordringer, sikre fremtidig kapasitet og følge opp pålegg fra overordnede myndigheter.

Viva IKS viser til at alle kostnadsoverslag er grove estimater og må ikke må benyttes ukritisk i budsjettssammenheng. I vedtatt HP 2019 – 2022 ble det er følgende lagt inn for «Ny renseløsning»:

2019: 10 mill kr

2020: 10 mill kr

2021: 150 mill kr

2022: 200 mill kr

Rådmannen merker seg at Viva IKS anbefaler at Lier kommune på sikt bør overføre alt avløp til nytt hovedrenseanlegg. Rådmannen mener dette synes hensiktsmessig ut fra et miljømessig og økonomisk perspektiv.

For 2023 har Viva IKS så langt estimert at det er behov for omtrent ytterligere 200 mill kr. Viva IKS har også meddelt rådmannen at estimatet for «ny renseløsning» omfatter både nytt hovedrenseanlegg i Lier syd og ny fellesløsning for Lier nord, og at alle kjente kostnader er hensyntatt. Rådmannen vil be Viva IKS legge frem behov for budsjetttramme med nøyaktige estimater når et forprosjekt etableres.

Rådmannen vil snarlig søke Fylkesmannen i Oslo og Viken om ny utslippstillatelse for Linnes avløpsrenseanlegg. Fra Fylkesmannen er det imidlertid tydelig kommunisert at en eventuell utstedelse av utslippstillatelse vil være avhengig av at Lier kommune legger frem en realistisk plan med konkrete tiltak og tidsfrister som kan etterprøves ved tilsyn eller oppfølging. Beslutninger, veiledninger, retninger og fullmakter som rådmannen i denne saken ber om, er derfor viktig i det videre arbeid med slik ny utslippstillatelse. Rådmannen er enig med Viva

IKS i at prosjektet må ha en offensiv tidsplan. På den annen side må planen være realistisk. Fremlagt fremdriftsplan er foreløpig. Denne bør bearbeides ytterligere i når prosjektet igangsettes. I tillegg må det sikres løpende dialog med Fylkesmannen om fremdrift. Prosjektets størrelse, betydning og avvik knyttet til forskriftsmessig håndtering av avløpsvann tilsier etter rådmannens skjønn, at prosjektets fremdrift også løpende må risikovurderes i forhold til målbildene tid, ytelse og kostnad.

Kommuner som Drammen, Røyken, Nedre Eiker og Øvre Eiker har signalisert mulig behov for utvidelse av kapasitet for håndtering av avløpsvannet i respektive kommuner. Fra et regionalt perspektiv vil en eventuell utvidelse av nytt hovedrenseanlegg være avhengig av en forpliktende regionalt eller interkommunalt samarbeid mellom kommunene. Det er rådmannens tilrådning at etablering av interkommunale samarbeid er en fremtidsrettet løsning med tanke på fremtidige kapasitetsbehov og utfordringene knyttet til avløpshåndtering. Modell for slikt samarbeid må utredes nærmere dersom dette blir aktuelt.

Anbefaling:

Ut fra fremlagte utredning fra Viva IKS og ovennevnte bemerkninger anbefaler rådmannen at overordnet plan for avløpshåndtering iverksettes.